มุมมองสิทธิ์

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๑
มกราคม ๒๕๕๙

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
National Human Rights Commission of Thailand

สารบัญ

๑ ผลการศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัญหาการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมของบุคคลผู้ที่มีอาการตาบอดสี”

๒ มุมสะท้อน

๓ กสม. ผนึกกำลัง ๕ องค์กรสื่อสารมวลชน ร่วมจัดเสวนา เรื่อง “สื่อกับการละเมิดสิทธิผู้ตกเป็นข่าว”

๔ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีการลดสถานะของ กสม.

๕ กิจกรรม

๖ สำนักงาน กสม. ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการพิสูจน์และการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น

๗ สำนักงาน กสม. จัดโครงการฝึกอบรมวิทยากรกระบวนการด้านสิทธิมนุษยชนแก่อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ

๘ กสม. เตรียมลงพื้นที่ตรวจสอบเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่บ้านราไวย์ จังหวัดภูเก็ต

ผลการศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัญหาการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมของบุคคลผู้ที่มีอาการตาบอดสี”

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดการสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัย เรื่อง **“ปัญหาการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมของบุคคลผู้ที่มีอาการตาบอดสี”** ณ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ โดยการจัดสัมมนาเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและข้อจำกัดของบุคคลผู้ที่มีอาการตาบอดสีในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และการใช้ชีวิตประจำวัน รวมถึงหลักการทางด้านสิทธิมนุษยชนและแนวความคิดเกี่ยวกับการถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม การวิเคราะห์กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้อจำกัดหรือข้อสงวนสำหรับบุคคลผู้ที่มีอาการตาบอดสีของประเทศไทยในมิติต่างๆ เปรียบเทียบกับต่างประเทศ รวมถึงศึกษาทางเลือกและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ และกฎหมายที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลผู้ที่มีอาการตาบอดสี

การจัดสัมมนาดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมประกอบไปด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้แทนจากภาคประชาสังคมและประชาชนผู้สนใจกว่า ๑๐๐ คน อีกทั้งยังได้รับเกียรติจาก**นายวัส ติงสมิตร** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นผู้กล่าวเปิดการสัมมนา โดยจากผลการศึกษาวิจัยพบว่า บุคคลผู้ที่มีอาการตาบอดสีมีข้อจำกัด

อ่านต่อหน้า ๒

มุมมองสิทธิ์
ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๑
มกราคม ๒๕๕๙
สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ	: นายวัส	ติงสมิตร
กรรมการ	: นางฉัตรสุดา	จันทร์ดียิ่ง
	นางประกายรัตน์	ต้นธีรวงศ์
	นายสุรเชษฐ์	สถิตนิรามัย
	นางอังคณา	นีละไพจิตร
	นางเตือนใจ	ดีเทศน์
	นายชาติชาย	สุทธิกลม

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ	: นางภิรมย์	ศรีประเสริฐ
รองเลขาธิการ	: นางสาววารุณี	เจนาคม
	: นายบุญเกื้อ	สมนึก
	: นางสาวรตญา	กอบศิริกาญจน์

"มุมมองสิทธิ์" เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ☛ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ☛ การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วน หรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล ☛ ขอเชิญผู้สนใจส่งความคิดเห็นและบทความเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับการพิจารณาลงพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความ เพื่อความเหมาะสมในการจัดพิมพ์

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว **"มุมมองสิทธิ์"** เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

สวัสดีท่านผู้อ่านที่เคารพทุกท่าน จดหมายข่าว **"มุมมองสิทธิ์"** ขอต้อนรับท่านผู้อ่านเข้าสู่ปีที่ ๑๕ ของการทำหน้าที่ในการนำเสนอข่าวสาร ความเคลื่อนไหว รวมถึงเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในแวดวงการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดยในเดือนมกราคม ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา กสม. ได้ดำเนินการเพื่อผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเด็นต่างๆ อาทิ การจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยกรณีปัญหาการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลที่มีอาการตาบอดสี ที่ยังพบปัญหาว่าผู้มีอาการตาบอดสีได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมทั้งในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และการใช้ชีวิตประจำวัน ซึ่งผลการศึกษาวิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาตั้งแต่การปรับเปลี่ยนนโยบายที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานภาครัฐ รวมตลอดถึงการปรับปรุงระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติต่างๆ อย่างเป็นองค์รวม เพื่อรองรับผู้ที่มีอาการตาบอดสีให้ใช้ชีวิตได้เฉกเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไปมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังได้มีการจัดเสวนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหาทางออกร่วมกันระหว่างสื่อมวลชนกับ กสม. รวมถึงองค์กรที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจากการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ซึ่งเป็นปัญหาที่ยังคงพบอยู่เสมอในสังคมไทย อีกทั้งยังได้มีการจัดกิจกรรมอีกมากมายร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่าย เพื่อส่งเสริมความรู้และสร้างมาตรการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งการร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น และการจัดโครงการอบรมวิทยากรกระบวนการด้านสิทธิมนุษยชนให้แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นต้น

สำหรับประเด็นเรื่องการลดสถานะของ กสม. จากระดับ "เอ" เป็น "บี" นั้น กสม. ได้มีการจัดทำข้อเท็จจริงเพื่อชี้แจงให้แก่ประชาชนและผู้ที่สนใจได้รับทราบ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความสับสนและเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตอบสนองของ กสม. ต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยรายละเอียดของเรื่องราวทั้งหมดนี้ ท่านผู้อ่านสามารถติดตามได้ภายในเล่ม

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ในการเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาของทหารและตำรวจ รวมถึงมหาวิทยาลัยในบางคณะหรือบางสาขาวิชา ด้านการประกอบอาชีพจะถูกจำกัดไม่ให้เข้าทำงานในบางวิชาชีพที่มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีการมองเห็นปกติเท่านั้นเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ส่วนด้านการใช้ชีวิตประจำวันพบว่ามีข้อจำกัดในเรื่องการขอรับใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะที่ยังมีหลักเกณฑ์ของการตรวจสอบอาการตาบอดสีในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติ โดยมีการเหมารวมผู้ที่มีอาการตาบอดสีทุกคนว่าไม่สามารถขับรถยนต์ได้ ทั้งที่ผู้มีอาการตาบอดสีแต่ละคนจะมีระดับความบกพร่องที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้ที่มีอาการตาบอดสีบางคนยังสามารถแยกแยะสัญญาณไฟจราจรได้

โดยผลการศึกษาวิจัยได้มีข้อเสนอแนะว่า ๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดเป็นนโยบายให้เด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยศึกษาได้รับการตรวจภาวะอาการตาบอดสีของตนเอง เพื่อที่จะได้สามารถวางแผนการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสม ๒) ควรมีการทบทวนหลักเกณฑ์การกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งสถาบันการศึกษาภายใต้สังกัดของหน่วยงานทหารและตำรวจ โดยควรจำกัดการเข้าศึกษาของบุคคลผู้ที่มีอาการตาบอดสีเฉพาะในสาขาที่อาการตาบอดสีจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนจริงๆ เท่านั้น รวมทั้งควรมีการระบุเหตุผลความจำเป็นดังกล่าวให้ชัดเจนด้วย ๓) ควรมีมาตรการในการคุ้มครองบุคคลผู้ที่มีอาการตาบอดสีจากการถูกเลือกปฏิบัติในการจ้างงานอย่างไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะในลักษณะงานที่อาการตาบอดสีไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน และ ๔) ควรทบทวนหลักเกณฑ์การขอใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะในขั้นของการทดสอบอาการตาบอดสีโดยขอความเห็นและคำปรึกษาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านจักษุวิทยาว่า บุคคลผู้ที่มีอาการตาบอดสีในลักษณะใดที่สามารถขับขี่ยานพาหนะได้และอาการในลักษณะใดที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้ขับขี่เองหรือบุคคลอื่น รวมถึงการปรับปรุงแบบทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตโดยควรใช้วิธีการทดสอบโดยจำกัดเฉพาะวิธีที่สามารถวัดผลว่าจะก่อให้ความปลอดภัยในการขับขี่ยานพาหนะหรือไม่เท่านั้น

กสม. ผนึกกำลัง ๕ องค์กรสื่อสารมวลชน ร่วมจัดเสวนา เรื่อง “สื่อกับการละเมิดสิทธิผู้ตกเป็นข่าว”

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกับ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย และสถาบันสื่อเด็กและเยาวชน จัดเสวนาเรื่อง “สื่อกับการละเมิดสิทธิผู้ตกเป็นข่าว” ณ โรงแรมดวงตะวัน จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจต่อประเด็นสิทธิมนุษยชนในมุมมองของสื่อมวลชน และเพื่อหาแนวทางในการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจากการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน รวมถึงเพื่อให้สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสร้างความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นแก่สังคม โดยในงานเสวนามี **นางอุบลนัดดา สุภาวรรณ** รองประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และ**นางสาวสุวรรณา จิตประภัสสร์** ประธานคณะทำงานคุ้มครองผู้บริโภคสื่อ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ได้กล่าวต้อนรับและชี้แจงความเป็นมาและวัตถุประสงค์การจัดงาน โดยมีผู้เข้าร่วมประกอบด้วยบรรณาธิการข่าว สื่อมวลชน และนักวิชาการ จำนวน ๗๐ คน

การเสวนาในครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก**นายวัส ติงสมิตร** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นผู้บรรยายพิเศษ เรื่อง “สิทธิมนุษยชนกับสื่อมวลชน” และยังได้มีการกล่าวถึงภาพรวมของการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยสื่อมวลชน โดย**นายชำนาญ จันทร์เรือง** ประธานกรรมการแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ที่พบนั้นเป็นปัญหาในกระบวนการนำเสนอข่าว เช่น การนำเสนอโดยปรากฏชื่อ นามสกุล และภาพถ่ายของผู้เสียหาย การนำเสนอโดยมีอคติ และการนำเสนอโดยการใช้ความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวเพื่อชักจูงหรือโน้มน้าวผู้รับข่าวสารไปในทางใดทางหนึ่ง

จากนั้นได้มีการเสวนาในหัวข้อ “สื่อกับการละเมิดสิทธิผู้ตกเป็นข่าว” โดยมีผู้แทนจากสภาทนายความฯ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสื่อสารมวลชน บรรณาธิการข่าว และกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งในตอนหนึ่งของการเสวนาในหัวข้อนี้ **นายชาติชาย สุทธิกลม** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้กล่าวถึงกรณีตัวอย่างที่สื่อมวลชนได้เข้ามามีส่วนในการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีการแถลงข่าวการจับกุมผู้ต้องหา และการนำตัวผู้ต้องหาไปทำแผนประกอบคำรับสารภาพ ที่ได้มีการเผยแพร่ภาพ ชื่อและนามสกุลของผู้ต้องหา ซึ่งการนำเสนอภาพ ชื่อและนามสกุลของผู้ต้องหาดังกล่าวอาจเป็นการกระทบสิทธิของผู้ต้องหาได้

นอกจากการเสวนาและการบรรยายพิเศษแล้ว ยังมีการจัดประชุมกลุ่มย่อย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักถึงการเคารพสิทธิมนุษยชนให้แก่ผู้เข้าร่วมมากขึ้น ผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเด็นต่างๆ ทั้งนี้ ภายหลังจากเสร็จสิ้นการเสวนาพบว่าผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เกิดความตระหนักในการทำหน้าที่ตามกรอบวิชาชีพ กฎหมาย และหลักสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการเคารพสิทธิส่วนบุคคล อีกทั้งองค์กรวิชาชีพด้านสื่อมวลชนยังได้ให้คำมั่นว่าจะดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนบนพื้นฐานของการเคารพสิทธิมนุษยชน และเผยแพร่แนวปฏิบัติดังกล่าวไปสู่สื่อมวลชนเพื่อใช้เป็นหลักยึดถือในการทำหน้าที่ต่อไปด้วย

ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับกรณีการลดสถานะของ กสม.

จากกรณีที่มีกระแสวิพากษ์วิจารณ์การลดสถานะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) จากสถานะ “เอ” เป็น “บี” โดยสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) ดังมีรายงานปรากฏตามสื่อต่างๆ นั้น เนื่องจากอาจมีข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากการนำเสนอกรณีดังกล่าว ดังนั้น จึงขอชี้แจงข้อเท็จจริงและความเป็นมาของกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ดังนี้

การจัดสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในประเทศต่างๆ เป็นการดำเนินการโดยคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (International Coordinating Committee of National Human Rights Institutions) หรือที่มีชื่อย่อว่า ICC ซึ่งเป็นเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทั่วโลกที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๖ และมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามแนวทางที่ได้รับการรับรองโดยองค์การสหประชาชาติ ดังปรากฏในหลักการปารีสว่าด้วยสถานะของสถาบันแห่งชาติเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (Paris Principles Relating to the Status of National Institutions for Promotion and Protection of Human Rights) เพื่อให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในประเทศต่างๆ สามารถทำหน้าที่ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนภายในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิก ICC เมื่อปี ๒๕๔๗ พร้อมกับได้รับสถานะ “เอ” เนื่องจากได้รับการพิจารณาว่ามีคุณสมบัติและการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักการปารีส หลังจากนั้น กสม. ได้รับการทบทวนสถานะอีก ๒ ครั้ง ซึ่งเป็นไปตามธรรมนูญของ ICC ที่กำหนดให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่เป็นสมาชิกต้องเข้ารับการทบทวนการจัดสถานะทุกๆ ๕ ปี (re – accreditation) ซึ่งในการทบทวนสถานะครั้งที่ ๑ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๑ กสม. ได้รับสถานะ “เอ” และ กสม. ได้เข้าสู่กระบวนการทบทวนการจัดสถานะครั้งที่ ๒ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๖ ในช่วงของ กสม. ชุดที่ ๒ โดยในการพิจารณาจัดสถานะของ กสม. ครั้งที่ ๒ นี้ ICC โดยคณะอนุกรรมการประเมินสถานะ (Sub – Committee on Accreditation) หรือ SCA ได้ใช้เวลาในการพิจารณาคำชี้แจงและเอกสารประกอบต่างๆ ที่ กสม. จัดส่งไปให้เป็นเวลาประมาณ ๑ ปี และเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ คณะอนุกรรมการ SCA ได้มีข้อเสนอแนะต่อ ICC ให้ลดระดับ กสม. ให้อยู่ในสถานะ “บี” ภายในระยะเวลา ๑ ปีนับจากที่ SCA มีข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยในช่วงระยะเวลา ๑ ปีนั้น กสม. ยังคงสถานะ “เอ” เช่นเดิม และสามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อแสดงว่า กสม. มีการทำงานที่สอดคล้องกับหลักการปารีส

เหตุผลที่คณะอนุกรรมการ SCA มีข้อเสนอแนะให้ลดระดับสถานะของ กสม. เนื่องมาจากความกังวลใน ๓ ประเด็น ประเด็นแรกเป็นเรื่องกระบวนการสรรหาและการแต่งตั้ง กสม. ซึ่ง SCA เห็นว่าบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ขาดหลักประกันการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในกระบวนการสรรหาและการได้มาซึ่งกรรมการสิทธิมนุษยชนที่มีความหลากหลาย (pluralism) และคำนึงถึงคุณสมบัติของผู้สมัครเป็นสำคัญ (merit – based selection) ประเด็นที่สองได้แก่ การไม่สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้อย่างทันท่วงทีในกรณีการจัดทำรายงานการชุมนุมทางการเมืองเมื่อปี ๒๕๕๓ และในช่วงระหว่างปลายปี ๒๕๕๖ ถึงกลางปี ๒๕๕๗ ที่ล่าช้า และประเด็นสุดท้ายได้แก่ การขาดบทบัญญัติที่ชัดเจนของกฎหมายเพื่อให้ความคุ้มกันจากการถูกดำเนินคดีในกรณีการทำหน้าที่โดยสุจริตและเป็นการปฏิบัติงานตามหน้าที่ (Functional immunity and independence) ซึ่งถือเป็นหลักประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของ กสม.

ในช่วงระยะเวลา ๑ ปี ภายหลังเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ ซึ่งคณะอนุกรรมการ SCA ได้เปิดโอกาสให้ กสม. ชี้แจงความคืบหน้าและข้อมูลเพิ่มเติม กสม. ได้พยายามดำเนินการในประเด็นต่างๆ ที่เป็นข้อห่วงกังวลของ SCA ข้างต้นมาโดยตลอด โดยได้เร่งรัดการจัดทำรายงานการชุมนุมทางการเมืองในช่วงปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๗ จนแล้วเสร็จเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ ส่วนการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสรรหาและแต่งตั้ง รวมถึงการให้ความคุ้มกันแก่ กสม. ในการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตนั้น กสม. ได้มีการชี้แจงและให้ข้อเสนอแนะในประเด็นดังกล่าวไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยกร่างรัฐธรรมนูญที่เริ่มมาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ อย่างต่อเนื่องในหลายโอกาส อย่างไรก็ดี การดำเนินการของ กสม. ในเรื่องนี้ยังไม่มีผลเป็นรูปธรรม เนื่องจากร่างรัฐธรรมนูญที่ร่างโดยคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ (ชุดแรก) ไม่ผ่านการรับรองของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

เมื่อครบกำหนดเวลา ๑ ปีที่คณะอนุกรรมการ SCA ให้เวลา กสม. ในการชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติม กสม. ชุดปัจจุบัน ซึ่งเข้ารับหน้าที่เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ นอกจากจะได้เข้าพบกับประธานกรรมการและกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อชี้แจงความจำเป็นในการปรับปรุงรัฐธรรมนูญและกฎหมายภายในของไทย ตามข้อห่วงกังวล

ของ SCA แล้ว ยังได้เสนอหาแนวทางที่จะให้มีการออกกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาในประเด็นดังกล่าวที่จะมีผลในทันทีในระหว่างที่การยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ยังไม่แล้วเสร็จด้วย โดยได้เสนอให้มีการปรับเพิ่มผู้แทนจากองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านสิทธิมนุษยชนในองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาเดิมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ และเพิ่มบทบัญญัติเรื่องความคุ้มกันการปฏิบัติหน้าที่ของ กสม. ในทำนองเดียวกับที่ปรากฏในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และ กสม. ได้ชี้แจงการดำเนินงานของ กสม. ในเรื่องนี้ไปยังประธาน ICC เพื่อพิจารณาเพิ่มเติม แต่การชี้แจงดังกล่าวก็ไม่มีผลต่อการลดสถานะของ กสม. โดย ICC ตามข้อเสนอแนะของ SCA

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ ICC ได้ตัดสินใจลดสถานะของ กสม. แล้ว คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรกต่อสาธารณชนเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ โดยบทบัญญัติที่เกี่ยวกับ กสม. ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนมีส่วนร่วมในการสรรหา กสม. ด้วย ดังปรากฏในร่างมาตรา ๒๔๒ วรรคสาม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางที่ กสม. ได้เสนอไปยังคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก่อนหน้านี้ และนับเป็นความก้าวหน้าที่สำคัญ

แม้ กสม. จะถูกลดสถานะโดย ICC แต่ กสม. จะยังคงดำเนินการเพื่อให้บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่และกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการดำเนินงานของ กสม. ที่จะประกาศใช้ในอนาคต มีความสอดคล้องกับหลักการปารีสในประเด็นต่างๆ ที่เป็นข้อห่วงกังวลของ SCA และแม้ว่าการถูกปรับลดสถานะอาจส่งผลกระทบต่อสถานะและบทบาทของ กสม. ในเวทีสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอยู่บ้าง แต่ กสม. จะยังคงปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเต็มที่ต่อไป ทั้งการดำเนินงานในประเทศเพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมไทยเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการเคารพสิทธิมนุษยชน ตลอดจนดูแลผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนให้ได้รับการเยียวยาอย่างเป็นธรรม และการดำเนินความร่วมมือกับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศต่างๆ ในกรอบของ ICC ซึ่งเป็นเครือข่ายสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในระดับสากล กรอบความร่วมมือในระดับภูมิภาคเอเชีย – แปซิฟิก (APF) และระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEANF) รวมถึงการร่วมมือกับกลไกด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติในด้านต่างๆ ด้วย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ **คุณกิตตินันท์ ธรรมธัช** นายกสมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย และ**คุณพงศธร จันทร์เลื่อน** ประธานภูมิภาคล้านนา สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย เข้าพบ**คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ** เพื่อแสดงความยินดีเนื่องในโอกาสการเข้ารับตำแหน่งและหารือการดำเนินงานร่วมกันกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในประเด็นสิทธิความหลากหลายทางเพศ ณ ห้องประชุม ๗๐๔ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ นักวิชาการอิสระด้านผังเมืองและตัวแทนภาคประชาชนเข้ายื่นเรื่องร้องเรียนต่อ **นางเตือนใจ ดีเทศน์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีการใช้มาตรา ๔๔ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ยกเว้นการบังคับใช้ผังเมืองรวม และเอื้อประโยชน์ให้เอกชนสามารถสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานชีวมวลที่อาจเป็นอันตรายต่อประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง ณ ห้องประชุม ๗๐๔ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙ **นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ** เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าพบ **ร้อยตำรวจตรีพงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริภาร** อัยการสูงสุด เพื่อมอบกระเช้าดอกไม้ อวยพรปีใหม่ และร่วมหารือถึงแนวทางการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสำนักงานอัยการสูงสุด ณ ห้องรับรอง สำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงาน กสม. ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการพิสูจน์และการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น

มูลนิธิชุมชนไท ร่วมกับ ภาคีความร่วมมือต่างๆ จัดงาน **“คนไทยขอมือหน่อย ๒๐๑๖ : Ratchaprasong, The sharing street คนละไม้...คนละมือเพื่อสังคมไทยที่น่าอยู่”** ณ ลานศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙ โดยภายในงานมีการเสวนา เรื่อง **“ความร่วมมือ คืนสัญชาติ คืนสุขภาวะแก่คนไทยพลัดถิ่น”** การแสดงมโนราห์โดยคนไทยพลัดถิ่น และพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการพิสูจน์และการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ระหว่าง กรมการปกครอง มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยทักษิณ สำนักงานประสานการพัฒนาสังคมสุขภาวะ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และมูลนิธิชุมชนไท โดยมี **นางเตือนใจ ดีเทศน์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมเป็นสักขีพยานในพิธี และ**นางสาววารุณี เจนาคม** รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงดังกล่าว

การลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการพิสูจน์และการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อประสานความร่วมมือในการดำเนินการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลของคนไทยพลัดถิ่น โดยเฉพาะกลุ่มเชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของประเทศ รวมถึงกรณีบุตรของคนไทยพลัดถิ่นที่ยังไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด ให้ได้รับการแก้ปัญหาเรื่องสถานะบุคคลและสัญชาติอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรมและทั่วถึงภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ องค์กรที่ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงดังกล่าวตกลงที่จะปฏิบัติการร่วมกัน ดังนี้

กรมการปกครองจะดำเนินการส่งเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางเพื่อทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ในอำเภอ ในการรับคำขอและตรวจสอบพยานหลักฐานประกอบการพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น สนับสนุนบุคลากรในการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับงานสัญชาติให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยทักษิณ และเจ้าหน้าที่มูลนิธิชุมชนไท ที่จะไปปฏิบัติงานในพื้นที่ รวมถึงประสานกับพื้นที่เป้าหมายเพื่อให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับนักศึกษา คณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยทักษิณ และมูลนิธิชุมชนไท ตามกรอบภารกิจที่ตกลงร่วมกันภายในระยะเวลาที่กำหนด

มหาวิทยาลัยรังสิตและมหาวิทยาลัยทักษิณ จะดำเนินการเผยแพร่ให้ความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับสัญชาติและกฎหมายอื่นๆ ที่จำเป็นแก่กลุ่มคนไทยพลัดถิ่น สนับสนุนการปฏิบัติงานของอำเภอ โดยการจัดหาบุคลากรหรือนักศึกษาเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการรับคำร้อง การให้คำแนะนำกับผู้ยื่นคำร้อง และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติภายใต้กรอบภารกิจที่ตกลงร่วมกันกับกรมการปกครอง

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะดำเนินการส่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและสถานะบุคคลแก่คนไทยพลัดถิ่น ติดตามประเมินผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาและสถานการณ์โดยรวมของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาด้านสิทธิและสถานะบุคคล รวมถึงการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะทางกฎหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสถานะบุคคลแก่คนไทยพลัดถิ่นเพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รัฐบาล และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนมูลนิธิชุมชนไท และสำนักงานประสานการพัฒนาสังคมสุขภาวะ จะดำเนินการเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับสัญชาติให้แก่กลุ่มคนไทยพลัดถิ่น และสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่เพื่อการดำเนินการพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงานอื่นๆ ตามความเหมาะสม

สำนักงาน กสม. จัดโครงการฝึกอบรมวิทยากรกระบวนการด้านสิทธิมนุษยชนแก่อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดโครงการฝึกอบรมวิทยากรกระบวนการด้านสิทธิมนุษยชน (ภาคเหนือ) ระหว่างวันที่ ๑๘ – ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมคุ้มภูคำ จังหวัดเชียงใหม่ โดยการฝึกอบรมดังกล่าวเป็นโครงการที่สืบเนื่องมาจากการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ๕๐ แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกฝนการเป็นวิทยากรกระบวนการด้านสิทธิมนุษยชนแก่อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้และสร้างความตระหนักเรื่องสิทธิมนุษยชนแก่นิสิตนักศึกษาที่จะเป็นพลังสำคัญของชาติในการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในสังคม

การจัดโครงการฝึกอบรมในครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมรับการอบรมประกอบไปด้วยอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษากว่า ๖๐ คน จากสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ นอกจากนี้ยังได้รับเกียรติจาก**นายวัสติงสมิตร** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นประธานกล่าวเปิดโครงการและบรรยายพิเศษเรื่อง “ทิศทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” อีกทั้งยังได้รับเกียรติจากกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แก่ **นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง** และ**นางเตือนใจ ดีเทศน์** เข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ด้วย

กสม. เตรียมลงพื้นที่ตรวจสอบเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่บ้านราไวย์ จังหวัดภูเก็ต

จากกรณีเหตุการณ์ข้อพิพาทในกรรมสิทธิ์ที่ดินชายหาดราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ที่เป็นเหตุให้เกิดการเผชิญหน้ากันระหว่างกลุ่มชาวอูรักลาโว้ย กับกลุ่มชายฉกรรจ์ของบริษัทเอกชน เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ จนเป็นผลให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บตามที่ปรากฏเป็นข่าวนั้น

นางเตือนใจ ดีเทศน์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวถึงกรณีดังกล่าวว่ารู้สึกตกใจกับเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นและมีความห่วงใยต่อสถานการณ์ดังกล่าวซึ่งอาจบานปลายได้ ดังนั้นในระยะสั้นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นอีก จึงเรียกร้องให้ทุกฝ่ายยุติการกระทำใดๆ อันเป็นการยั่วยุหรืออาจนำไปสู่การปะทะหรือขยายความขัดแย้งให้บานปลายออกไป และขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ดูแลรักษาความสงบในพื้นที่ดังกล่าวมิให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นมาอีก โดยเจ้าหน้าที่รัฐสมควรวางตัวเป็นกลางและดำเนินการโดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน นอกจากนั้นยังเรียกร้องให้สอบสวนเหตุการณ์และนำผู้ก่อเหตุทำร้ายร่างกายและผู้ที่เกี่ยวข้องมาลงโทษตามกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากถือว่าเป็นการกระทำที่อุกอาจ ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง

ทั้งนี้ ในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ นางเตือนใจฯ ในฐานะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและประธานอนุกรรมการสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร พร้อมทั้งผู้เชี่ยวชาญ จะเดินทางไปยังพื้นที่พิพาทเพื่อติดตามตรวจสอบเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้น รวมทั้งหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาข้อพิพาทดังกล่าว โดยเบื้องต้นได้มอบหมายให้อนุกรรมการสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากรลงพื้นที่เพื่อติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ของเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้น เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

คณะอนุกรรมการสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร

๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

รู้สิทธิ รักสิทธิ ไม่ละเมิดสิทธิ

กรุณาส่ง

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ ๙/๒๕๕๒
ปณฝ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

.....

.....

.....

.....

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย **สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
หากต้องการข้อมูล ข้อแนะนำและบอกรับมุมมองสิทธิ์ ฟรี ! ติดต่อ :
สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๐๐, ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๐๐ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๕
ไปรษณีย์อีเล็กทรอนิกส์ promotenetwork @ nhrc.or.th หรืออ่าน **มุมมองสิทธิ์** ได้ที่ www.nhrc.or.th